

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието*

(Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)

Институция: Министерство на образованието и науката	Нормативен акт: Постановление на Министерския съвет за откриване на Институт за устойчив преход и развитие в структурата на Тракийския университет – Стара Загора.
За включване в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за периода: <i>01 януари – 31 юни 2021 г.</i>	Дата: <i>15.01.2021 г.</i>
Контакт за въпроси: Галина Дреновска - директор на дирекция „Висше образование“ в Министерството на образованието и науката	Телефон: 02 9217 643

1. Дефиниране на проблема

1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.

Настоящата частична предварителна оценка на въздействието на Постановление на Министерския съвет за откриване на Институт за устойчив преход и развитие в структурата на Тракийския университет – Стара Загора, е следствие от необходимостта да бъдат предприети действия за извършване на фундаментални и приложни изследвания в приоритетните за университета и държавата области на науката. Предложението за откриване на основното звено е по искане на ректора на висшето училище въз основа на решение на Академичния съвет (протокол от заседание на АС № 12 от 25.11.2020 г.). Предложението е направено в съответствие с разпоредбите на чл.26 б, ал. 1 от Закона за висшето образование, а именно:

„чл.26.б, ал.1. Институтът е основно звено на висшето училище, което обединява академичен състав за извършване на дългосрочна научноизследователска дейност.“

Тракийският университет – Стара Загора, включва в структурата си шест факултета, Медицински колеж, Филиал в гр. Хасково за подготовка на медицински сестри и акушерки и Департамент за информация и повишаване на квалификацията на учителите. Към настоящия момент научноизследователско звено в структурата на висшето училище не е откривано. Министърът на образованието и науката, на основание чл. 10, ал. 2, т. 1, във връзка с чл. 9, ал. 3, т. 3 от Закона за висшето образование, прави предложение пред Министерския съвет за откриване на Институт за устойчив преход и развитие в структурата на Тракийския университет – Стара Загора.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Приемането на Постановлението се налага поради необходимостта да се осигурят условия за по-ефективно и по-ефикасно изпълнение на дейности, които Тракийският университет – Стара Загора, трябва да извършва по отношение на фундаментални и приложни изследвания в приоритетните за него и за държавата области на науката. С решение на Академичния съвет на висшето училище от 25.11.2020 г. се предлага откриване на основното звено, Институт за устойчив преход и развитие. Предвижда се в Института за устойчив преход и развитие да се осъществява научноизследователска дейност в областта на новите индустриални технологии, биотехнологиите, енергийните системи и сигурността на доставките, дигитализацията и умните мрежи в градска среда, минното дело, селското и горско стопанство, електромобилността. Изследователски групи ще работят по проекти от национални и международни научни програми, ще изготвят прогнози и стратегии за развитието на регионалната и националната икономика.

Проблемът не може да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки.

2. Цели

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

Основните цели, които ще се постигнат чрез предложената нормативна промяна, са:

1. Създаване на условия Институтът за устойчив преход и развитие да осъществява научноизследователска дейност в областта на новите индустриални технологии, биотехнологиите, енергийните системи и сигурността на доставките, дигитализацията и умните мрежи в градска среда, минното дело, селското и горско стопанство, електромобилността.
2. Предоставяне на възможност Институтът за устойчив преход и развитие, като научноизследователско основно звено в структурата на Тракийския университет – Стара Загора, да функционира в партньорство с други две висши училища: Техническият университет – София и Минно-геоложкият университет „Св. Иван Рилски“, с общинските власти, с представители на национално представителните организации на работодателите и на национално представителните организации на работниците и служителите, с независими външни експерти.
3. Създаване на условия институтът да притежава съвременна научна инфраструктура, обединяваща изследователската дейност на трите висши училища: Тракийският университет – Стара Загора, Техническият университет – София и Минно-геоложкият университет „Св. Иван Рилски“ в извършваните интердисциплинарни научни изследвания с по-добри условия и при участието на докторанти и студенти.
4. Създаване на условия Институтът за устойчив преход и развитие да работи в тясно изследователско и експертно сътрудничество с водещи български, европейски и световни университети, работещи в областта на прехода към нисковъглеродна икономика, кръгова икономика и биоикономика.
5. Създаване на условия за ефективно и ефикасно използване на дейността на създадения Институт за устойчив преход и развитие за иновативни идеи, анализи, планове и сценарии, свързани с развитието на нови индустриални и селскостопански технологии и допринасяща за привличането на инвестиции и производства с висока принадлежна стойност, както и за внедряване на иновативни технологични решения.
6. Създаване на условия институтът да обединява работата на изследователски групи в три сектора: „Икономически анализи и проекти“, „Селско стопанство и биотехнологии“ и „Минно дело и енергийни системи“, да участва в национални и международни проекти и програми, да изпълнява консултантски проекти и да спомогне за реализирането на създадените от него научни резултати.

Приемането на Постановлението се налага поради необходимостта от преодоляване на посочените тенденции и в тази връзка – от създаване на още по-благоприятни условия за осъществяване на целите на нормативния акт, което не е възможно да се осъществи в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности. Това е възможно да се постигне само чрез приемане на Постановление на Министерския съвет за откриване на научноизследователски институт в структурата на Тракийския университет – Стара Загора. Целите на Постановлението са в синхрон с приоритетите, заложи в стратегическата рамка за образование и обучение в европейски и национален план.

3. Идентифициране на заинтересованите страни

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприятия, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

Промените, извършени с приемане на Постановлението, ще окажат пряко или косвено въздействие върху широк кръг потенциални засегнати и заинтересовани страни:

- Докторанти и студенти от трите висши училища: Тракийски университет – Стара Загора, Технически университет – София, и Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“, които ще могат да участват в извършване на научноизследователска дейност в три сектора: „Икономически анализи и проекти“, „Селско стопанство и биотехнологии“ и „Минно дело и енергийни системи“;

- Студенти, докторанти и преподаватели, които ще могат да участват в изследователски групи и да работят по проекти от национални и международни научни програми, да изготвят прогнози и стратегии за развитие на регионалната и националната икономика;

- Институции и организации - заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко въздействие: малки и средни предприятия, бизнес организации, фирми, държавни администрации и т.н.;

- Нормативният акт ще има пряко въздействие и спрямо трите висши училища и партньорите: общинските власти, национално представителните организации на работодателите и национално представителните организации на работниците и служителите като институции и организации, осъществяващи функции в полза на обществото и гражданите и подпомагащи реализирането на правителствената политика, свързана с повишаване качеството на научноизсле-

дователската и внедрителска дейност в областта на новите индустриални технологии, биотехнологиите, енергийните системи и сигурността на доставките, дигитализацията и умните мрежи в градска среда, минното дело, селското и горско стопанство, електромобилността.

4. Варианти на действие

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта „Без действие“.

Идентифицирани са следните варианти на действие от страна на държавата:

Вариант 0 – да не се прави нищо (без действие; нулев вариант);

Вариант 1 – предприемане на регулаторна намеса (приемане на Постановлението);

Вариант 2 – запазване на съществуващата нормативна уредба, като се предвидят мерки, които не са свързани с промени в нормативната уредба (нерегулативна намеса)

Вариант 0 – без действие

Нулевият вариант означава да не се предприемат никакви действия. Ако се приложи вариантът „Без действие“, няма да бъде открит Институтът за устойчив преход и развитие, като научноизследователско основно звено в структурата на Тракийския университет – Стара Загора в партньорство с други две висши училища: Техническият университет – София и Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“, с общинските власти, с национално представителни организации на работодателите и национално представителните организации на работниците и служителите и няма да бъде предоставена възможност да се осъществява научноизследователска дейност в областта на новите индустриални технологии, биотехнологиите, енергийните системи и сигурността на доставките, дигитализацията и умните мрежи в градска среда, минното дело, селското и горско стопанство, електромобилността; няма да бъде дадена възможност на Института за устойчив преход и развитие да работи в тясно изследователско и експертно сътрудничество с водещи български, европейски и световни университети, работещи в областта на прехода към нисковъглеродна икономика, кръгова икономика и биоикономика. С избора на **Вариант 0** няма да бъде предоставена възможност за извършване на научноизследователска дейност в секторите: „Икономически анализи и проекти“, „Селско стопанство и биотехнологии“ и „Минно дело и енергийни системи“ необходими за развитието на регионалната и националната икономика.

Липсват данни, от които би могло да се направи извод, че проблемът може да се реши без предприемане на никакви действия. Предвид горното **Вариант 0** – да не се предприема нищо, в конкретния случай е неефективен и неефикасен.

Вариант 1 – предприемане на нормативна промяна (Приемане на Постановлението)

Приемането и прилагането на Постановлението ще подпомогне създаването на благоприятни условия за развитие на научните изследвания за устойчив преход и развитие. В тази връзка основните моменти в проекта на Постановление и в проекта на Правилник за устройството и дейността на Институт за устойчив преход и развитие в структурата на Тракийския университет – Стара Загора са следните:

Предвижда се институтът да обединява академичен състав на висшето училище за извършване на дългосрочна научноизследователска дейност, насочена към създаване на нови научни знания и научно-приложни продукти, както и за обосноваване и развитие на обучението. В института ще работят изследователски групи в три сектора: „Икономически анализи и проекти“, „Селско стопанство и биотехнологии“ и „Минно дело и енергийни системи“.

Органи за управление на института ще бъдат управителен съвет и директор. В управителния съвет се предвижда да участват и представители на Техническия университет – София, и Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“, на Община Стара Загора, на национално представителните организации на работодателите и на национално представителните организации на работниците и служителите и двама външни независими експерти. Управителният съвет одобрява основните насоки за развитие на института, годишния план и отчета за дейността му, предлага решения по въпроси, свързани с изследователската и приложната дейност. Директорът осъществява оперативното ръководство на института, организира изследователската, приложната и консултантска дейност на звеното, планира работата, докладва пред управителния съвет годишния и финансов отчет.

Общата численост на служителите в Института ще бъде 12 души, сред които и ръководителите на научните сектори и техните членове.

Предвижда се структурата на института, конституирането и функциите на неговите органи за управление да се определят от академичния съвет на Тракийския университет по предложение на управителния съвет.

Дейността на института ще се финансира със средства от бюджета на висшето училище, от участие в национални и международни проекти и програми, от изпълнението на консултантски проекти и от реализацията на създадени от него научни резултати и продукти.

С приемането на направеното предложение за Постановление на Министерския съвет за откриване на Институт за устойчив преход и развитие в структурата на Тракийския университет

– Стара Загора, ще се създадат благоприятни условия за осъществяване разширяването на обхвата на научната дейност на три висши училища: Тракийски университет – Стара Загора, Технически университет – София и Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“, а именно:

1. Ще се създадат условия Институтът за устойчив преход и развитие да осъществява научноизследователска дейност в областта на новите индустриални технологии, биотехнологиите, енергийните системи и сигурността на доставките, дигитализацията и умните мрежи в градска среда, минното дело, селското и горско стопанство, електромобилността.

2. Ще се предостави възможност на Института за устойчив преход и развитие, като научноизследователско основно звено в структурата на Тракийския университет – Стара, да функционира в партньорство с други две висши училища, с общинските власти, национално представителни организации на работодателите и национално представителните организации на работниците и служителите и външни независими експерти.

3. Ще се създадат условия институтът да притежава съвременна научна инфраструктура, обединяваща изследователската дейност на трите висши училища в интердисциплинарни изследвания с по-добри условия и с участието на докторанти и студенти в извършваната научна дейност.

4. Ще бъде предоставена възможност на Института за устойчив преход и развитие да работи в тясно изследователско и експертно сътрудничество с водещи български, европейски и световни университети, работещи в областта на прехода към нисковъглеродна икономика, кръгова икономика и биоикономика.

5. Ще се създадат условия за ефективно и ефикасно използване на дейността на създадения Институт за устойчив преход и развитие, съсредоточена върху иновативни идеи, анализи, планове и сценарии, свързани с развитието на нови индустриални и селскостопански технологии и допринасяща за привличането на инвестиции и производства с висока принадлежна стойност, както и за внедряването на иновативни технологични решения.

6. Ще бъдат създадени условия за работата на изследователски групи в три сектора: „Икономически анализи и проекти“, „Селско стопанство и биотехнологии“ и „Минно дело и енергийни системи“.

Посоченият вариант е ефективен в икономически и социален план.

Същевременно този вариант се отличава с ефикасност, с оглед на ефекта от публичните разходи за заинтересованите страни и за обществото.

Вариант 2 – запазване на съществуващата нормативна уредба, като се предвидят мерки, които не са свързани с промени в нормативната уредба (нерегулативна намеса)

В конкретния случай проблемът не може да бъде решен със запазване на съществуващата нормативна уредба, като се предвидят мерки, които не са свързани с промени в нормативната уредба (нерегулативна намеса).

Във връзка с гореизложеното и от гледна точка на ефикасност и ефективност и възможни рискове, като необходим и възможен се очертава **Вариант 1**.

5. Негативни въздействия

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

Идентифицирани са следните потенциални негативни въздействия на Постановлението върху заинтересованите страни, спрямо различните варианти на действие:

Вариант 0. Прилагането на нулевия вариант ще се отрази в негативен план по отношение на заинтересованите страни:

- В случай, че не се осъществи предложеното изменение, това ще въздейства негативно върху докторанти и студенти от трите висши училища: Тракийски университет – Стара Загора, Технически университет – София, и Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“, които желаят да участват в извършване на научноизследователска дейност в три сектора: „Икономически анализи и проекти“, „Селско стопанство и биотехнологии“ и „Минно дело и енергийни системи“.

- При избор на нулевия вариант няма да бъде създадена възможност за студенти, докторанти и преподаватели да могат да участват в изследователски групи и да работят по проекти от национални и международни научни програми, да изготвят прогнози и стратегии за развитие на регионалната и националната икономика в областта на новите индустриални технологии, биотехнологиите, енергийните системи и сигурността на доставките, дигитализацията и умните мрежи в градска среда, минното дело, селското и горско стопанство, електромобилността.

- При избор на нулевия вариант няма да бъде създадена възможност институциите и организациите - заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко въздействие: малки и средни предприятия, бизнес организации, фирми, държавни администрации и т.н., да се възползват от експертизата и услугите на Института за устойчив преход и развитие.

Това ще има негативно въздействие както в институционален план (Тракийски университет – Стара Загора, и по-конкретно Институтът за устойчив преход и развитие, Технически университет – София, и Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“), така и по отношение на студентите, докторантите и преподавателите. Прилагането на нулев сценарий ще лиши заинтересованите страни от по-добри условия за провеждане на научноизследователска дейност.

Прилагането на нулев сценарий и непредприемането на никакви действия обуславя рискове и отрицателни последици в социален и икономически аспект. Същото не е свързано с негативни ефекти относно екологичното равновесие.

От изложеното до тук е видно, че липсват субективни и обективни данни, за да се направи извод, че проблемът може да се разреши без предприемане на никакви действия. Поради горепосоченото Вариант 0 – да не се предприема нищо, в конкретния случай е неефективен.

Вариант 1. В процеса на изготвяне на настоящата частична предварителна оценка на въздействието не са идентифицирани очаквани икономически и социални негативни въздействия при предприемането на регулаторна намеса (приемане на Постановлението). Прилагането на Вариант 1 не би следвало да доведе до отрицателни въздействия върху заинтересованите страни.

Вариант 2. Прилагането на Вариант 2 обуславя риск от празнота относно правната уредба, за която се отнася Постановлението и от практически затруднения в прилагането ѝ, което ще има отрицателни последици в социален и икономически аспект.

6. Положителни въздействия

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

Вариант 0. При приемането на нулевия вариант не се очакват положителни въздействия по отношение на нито една от заинтересованите страни. Липсват субективни и обективни данни, въз основа на които да се предположи, че проблемът може да се разреши без предприемане на никакви действия. При бездействие не се предвиждат конкретни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи.

Поради гореизложеното Вариант 0 в конкретния случай не е ефективен и е необходимо да се отхвърли.

Вариант 1. Приемането и прилагането на Постановлението се очаква да окаже положително въздействие спрямо всички заинтересовани страни, както следва:

1. Най-значими са позитивните последици, които ще има преди всичко по отношение на учените от университетите, студенти и докторанти, тъй като ще се оптимизират политиките, мерките и дейностите за тяхното научно развитие и качествено образование и обучение с включването им в научноизследователска дейност.

2. Позитивни последици ще има по отношение на институциите и организациите - заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко въздействие: малки и средни предприятия, бизнес организации, фирми, държавни администрации и т.н.;

3. Приемането на Постановлението ще има позитивни въздействия за дейността на Тракийския университет – Стара Загора, и по-конкретно на Института за устойчив преход и развитие, на Техническия университет – София, и на Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“ по отношение организирането на тяхната дейност и при осъществяването на дейности за подобряване качеството на научния и образователния процес, отговор на новите реалности, свързани с необходимостта от подготовка на бъдещи специалисти и участници в научноизследователски дейности.

Очакваните ползи от избора на Вариант 1 пряко кореспондират с формулираните цели и са в посока решаване на дефинираните проблеми. В най-общ план прилагането на този вариант, т.е. приемането и изпълнението на Постановлението, ще има положително въздействие в социален и икономически аспект на общинско и национално ниво.

Вариант 2. Не са налице данни, показващи че подходът, свързан с Вариант 2 би работил успешно и би довел до положителни резултати. При прилагане на нерегулаторни механизми няма да има ползи за нито една от заинтересованите страни, поради което Вариант 2 не би довел до трайно разрешаване на проблемите. В тази връзка той не е препоръчителен за прилагане.

В резултат на горепосоченото се налага изводът, че Вариант 1 съдържа потенциал за разрешаването на идентифицираните проблеми. На основание горепосоченото – Вариант 1 следва да се приеме като необходим и възможен.

7. Потенциални рискове

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

Не са установени възможни рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

- Ще се повиши
- Ще се намали

X Няма ефект

Приемането и действието на Постановлението нямат ефект върху административната тежест за физическите и юридическите лица.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не се създават нови регулаторни режими и не се засягат съществуващи режими и услуги.

9. Създават ли се нови регистри?

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те:

С Постановлението не се създават нови регистри.

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

X Актът засяга пряко МСП

- Актът не засяга МСП
- Няма ефект

Постановлението засяга пряко МСП. Чрез изградения Институт за устойчив преход и развитие се създават условия за предоставяне на експертиза и услуги на малките и средните предприятия, работещи в областта на минното дело, селското и горско стопанство, както и тези, които желаят да се възползват от постиженията в научноизследователска дейност в областта на новите индустриални технологии, биотехнологиите, енергийните системи и сигурността на доставките, дигитализацията и умните мрежи в градска среда и електромобилността.

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

- Да

X Не

Проектът на нормативен акт не изисква цялостна оценка на въздействието.

12. Обществени консултации

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

Провеждането на обществени консултации се осъществява по чл. 26 от Закона за нормативните актове.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

Да

Не

Приемането на нормативния акт не произтича от правото на Европейския съюз.

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Галина Дреновска - директор на дирекция "Висше образование" в МОН

Дата:

Подпис: